

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 22.1.2014.
SWD(2014) 18 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća

o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ

{COM(2014) 20 final}
{SWD(2014) 17 final}

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

Prijedlog odluke Europskog parlamenta i Vijeća

o uspostavi i funkcioniranju rezerve za stabilnost tržišta za sustav trgovanja emisijama stakleničkih plinova Unije i o izmjeni Direktive 2003/87/EZ

1. DEFINIRANJE PROBLEMA

Na početku trećeg trgovinskog razdoblja (2013. – 2020.) sustav trgovanja emisijama EU-a (ETS) bio je obilježen viškom od oko 2 milijarde emisijskih jedinica¹. Očekuje se da će tijekom idućih godina taj višak rasti i da će do 2020. doseći više od 2,6 milijardi emisijskih jedinica, a zatim se postupno smanjiti na oko 2,1 milijarde do 2028. (referentni scenarij²).

Uzroci trenutačne neravnoteže u ETS-u EU-a pripisuju se uglavnom gospodarskoj krizi i znatnom priljevu međunarodnih jedinica na kraju faze 2. vezano uz ograničenja korištenja određenih jedinica koje su uvedene u fazi 3. Postoji nerazmjer između ponude emisijskih jedinica za prodaju na dražbi, koja je strogo određena i potražnje za njima, koja je fleksibilna i ovisi o gospodarskim ciklusima, cijenama fosilnih goriva i komplementarnim politikama koje uzrokuju smanjenje emisija.

Iako se sustavom kao što je ETS EU-a (sustav ograničavanja emisija i trgovanja njima) jamči dogovoreni cilj zaštite okoliša, koji je utvrđen gornjom granicom, ograničavanjem ukupnih emisija tijekom određenog razdoblja, cilj ekonomičnost koji je izražen ukupnim troškom također je važno pitanje. Postojanje velikog viška problem je koji će od EU-a zahtijevati znatna sredstva i ulaganja za rješavanje pitanje ugljika. Umanjuje dinamičku učinkovitost rezultata utemeljenog na tržištu i stoga srednjoročno ili dugoročno promatrano povećava ukupne troškove koji su važni za izazov klimatskih promjena.

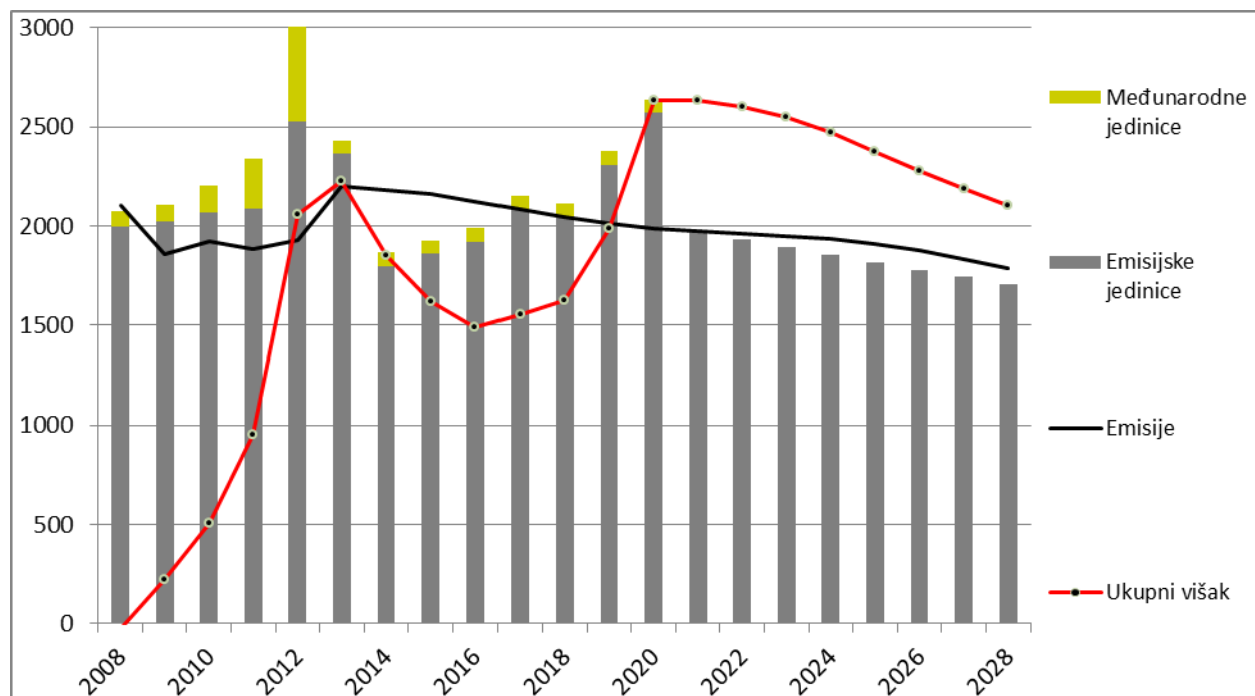
Komisija je predložila preraspodjelu prodajom 900 milijuna emisijskih jedinica na dražbi na početku faze 3. kao kratkoročnu mjeru ublažavanja učinaka ovog problema u kontekstu dodatnih privremenih neravnoteža uzrokovanih regulatornim izmjenama koje su povezane s prelaskom na fazu 3. U okviru postupka komitologije države članice u Odboru za klimatske promjene dale su povoljno mišljenje o preraspodjeli. Dok Europski parlament i Vijeće trenutačno preispituju tu mjeru, ova procjena učinka preraspodjelu uzima kao činjenicu. Preraspodjela i mjere koje ova procjena učinka uzima u obzir imaju ciljeve koji se međusobno nadopunjuju.

¹ Višak se definira kao razlika između kumulativnog iznosa emisijskih jedinica raspoloživih za pridržavanje propisa na kraju dane godine i kumulativnog iznosa stvarno iskorištenih emisijskih jedinica za pridržavanje propisa do te godine.

² Referentni scenarij pretpostavlja potpunu provedbu postojećih politika, uključujući postizanje ciljeva u odnosu na obnovljivu energiju i smanjenje stakleničkih plinova za 2020. kao i provedbu Direktive o energetske učinkovitosti. Osnovni scenarij podrazumijeva samo već provedene politike i njime se ne postižu svi ciljevi u svim državama članicama, primjerice ciljevi koji se odnose na obnovljivu energiju. Osnovni scenarij pretpostavlja da će se višak zadržati na 2 milijarde do 2020.

Kako je već naglašeno u Izvješću o stanju na europskom tržištu ugljika u 2012. (Izvješće o tržištu ugljika)³, preraspodjela dovodi do ponovnog rasta viška u 2019. i 2020. i stoga ne utječe na prosječnu veličinu strukturnog viška većeg od 1,8 milijardi emisijskih jedinica u fazi 3. s najvećim brojem emisijskih jedinica od 2,6 milijardi u 2020. (vidi Figure 1). Procjena učinka usredotočena je na *strukturni* višak (i pronalazak opcija za njegovo trajno rješavanje).

Slika 1: Prošli i predviđeni budući profil ponude i potražnje do 2028. uz preraspodjelu

2. CILJ

Operativni je cilj kratkoročno i na duže vrijeme osigurati učinkovitost tržišta ugljika između vremenskih razdoblja⁴ u tržišnom okruženju koje je obilježeno prodajom na dražbi širokih razmjera, uzimajući u obzir potrebu za jednostavnošću i predvidljivošću. To zahtijeva rješavanje strukturnog viška koji se očekuje i nakon provedbe drugih mogućih mjera nakon 2020. u kontekstu okvira za 2030. (tj. preispitivanje linearnog faktora smanjenja, korištenje međunarodnih jedinica, proširivanje područja primjene). Zahtijeva i povećanje otpornosti ETS-a EU-a u pogledu događaja koji bi mogli ozbiljno narušiti ravnotežu između ponude i potražnje.

3. OPCIJE

U studenom 2012. Komisija je u Izvješću o tržištu ugljika utvrdila neiscrpni popis od šest opcija za strukturne mjere. Procjena učinka okvira klimatske i energetske politike za 2030. uključuje opću procjenu učinaka onih opcija koje realno gledajući nemaju potencijal za ponovno uspostavljanje ravnoteže između ponude i potražnje u kratkom roku nego bi jedino imale učinak u kontekstu okvira za 2030. (rano preispitivanje linearnog faktora smanjenja, proširenje područja primjene ETS-a EU-a na druge sektore i korištenje pristupa međunarodnim jedinicama). Na temelju povratnih informacija dionika opcija koja podrazumijeva povećanje cilja isključuje se iz predmeta procjene učinka za 2030. Na temelju

³ COM(2012) 652

⁴ U kontekstu tržišta ugljika ovo se odnosi na optimalnu ravnotežu između signala cijene ugljika i niskougljičnih ulaganja koja su sada potrebna i onih koja će biti potrebna u budućnosti.

rasprava vođenih tijekom javnog savjetovanja o strukturnim mjerama utvrđena je dodatna opcija – uspostavljanje mehanizma rezerve kako bi se osigurala fleksibilnija ponuda emisijskih jedinica.

Tablica 1: Usporedba opcija iz Izvješća o tržištu ugljika

	Stajališta dionika*	Moguć učinak na poboljšanje funkcioniranja europskog tržišta ugljika u fazi 3.
a) Povećanje cilja EU-a u pogledu smanjenja emisija na 30 % u 2020.	Vrlo mala potpora	Nije predmet procjene. Bilo bi popraćeno smanjenjem ponude za prodaju na dražbi tijekom faze 3. za oko 1,4 milijarde emisijskih jedinica. To bi možda kratkoročno poboljšalo funkcioniranje tržišta. Predviđanja referentnih emisija za 2020. zapravo već gotovo dostižu razine koje se povezuju s ciljem smanjenja od 30 %. To znači da iako EU možda nije spreman povećati svoj cilj na 30 %, potpuno postizanje ostalih dogovorenih ciljeva može smanjiti emisije u EU-a na razine koje su u skladu s očekivanim razinama kada bi se cilj podigao na 30 %.
b) Povlačenje određenog broja emisijskih jedinica iz faze 3.	Srednja potpora	Povlačenje određenog broja emisijskih jedinica u ranoj fazi može stvoriti nestašicu i kratkoročno poboljšati funkcioniranje tržišta.
c) Rano preispitivanje godišnjeg linearnog faktora smanjenja	Srednja potpora	Ograničeni potencijal za kratkoročno poboljšanje funkcioniranja tržišta. Očekivani srednjoročni i dugoročni pozitivni učinak.
d) Proširivanje područja primjene ETS-a EU-a na druge sektore	Ograničena potpora (za fazu 3.)	Ograničeni potencijal za kratkoročno poboljšanje funkcioniranja tržišta u fazi. Potrebno je dodatno ispitati procjenu administrativnih izazova i potencijala za poboljšanje funkcioniranja tržišta od faze 4. nadalje. Moguće su druge koristi, npr. u pogledu tehnološki neutralnih inicijativa diljem sektora.
e) Korištenje pristupa međunarodnim jedinicama	Ograničena potpora (za fazu 3.)	Vrlo ograničeni potencijal za dovoljno poboljšanje funkcioniranja tržišta u kratkom roku. Ukupne predanim međunarodnim jedinicama već je iskorišteno više od dvije trećine dopuštenih količina do 2020.
f) Diskrecijski mehanizmi za upravljanje cijenama	Vrlo ograničena potpora mehanizmu koji je usmjeren na cijenu	Nije predmet procjene ETS EU-a instrument je koji se temelji na količini, ne na cijeni.
Dodatna opcija	Srednja potpora za mehanizam koji je usmjeren na ponudu (za prodaju na dražbi) kako bi se riješila neravnoteža na tržištu	Ima potencijal za kratkoročno poboljšanje funkcioniranja tržišta. Najkorisniji i najjednostavniji mehanizam od kojeg se očekuje da bude rezerva za emisijske jedinice.

Prema tome, ova je procjena usredotočena na tri opcije i nekoliko podopcija koje bi se realno mogle provesti i kojima bi se već u kratkom roku ponovno uspostavilo uredno funkcioniranje ETS-a EU-a:

- Opcija 1.: Povlačenje brojnih emisijskih jedinica u fazi 3.
- Opcija 2.: Fleksibilnija ponuda za prodaju na dražbi u obliku rezerve za stabilnost tržišta (dodatna opcija kao nastavak oblika opcije s mehanizmima za diskrecijsko upravljanje cijenama iz Izvješća o tržištu ugljika).
- Opcija 3.: Kombinacija rezerve za stabilnost tržišta i povlačenja brojnih emisijskih jedinica u fazi 3.

3.1. Podopcije za trajno povlačenje

U svrhu ove procjene i s obzirom na trenutačni viška i daljnji rast koji se očekuje, određuje se viša gornja granica od 1 400 milijuna emisijskih jedinica za broj povučenih emisijskih jedinica.

Naravno da se mogu predvidjeti i druge količine povučenih emisijskih jedinica. Radi ocjene osjetljivosti procjenjuje se dodatna podopcija s manjom količinom od 500 milijuna emisijskih jedinica (opcija 1.b).

3.2. Podopcije rezerve za stabilnost tržišta

U načelu rezerva za stabilnost tržišta funkcionira na sljedeći način:

- dodavanjem emisijskih jedinica rezervi, oduzimajući ih od količina koja će se prodavati na dražbi u cilju ublažavanja nestabilnosti tržišta uzrokovane velikim privremenim viškom u ETS-u EU-a;
- oslobađanjem emisijskih jedinica iz rezerve i njihovim dodavanjem količinama koje će se prodavati na dražbi u cilju ublažavanja nestabilnosti tržišta uzrokovane velikim privremenim manjkom u ETS-u EU-a.

Rezerva za stabilnost tržišta kao mehanizam koji se temelji na pravilima promijenila bi samo vremena prodaje količina emisija na dražbi. Ne bi utjecala na razinu ili vrijeme besplatne raspodjele. Osim toga, bila bi neutralna u pogledu gornje granice i ne bi dovela do promjene razine ciljeva zaštite okoliša.

Na temelju prethodne procjene različitih aspekata ustroja procjenjuje se nekoliko podopcija povezanih s odlučujućim čimbenicima za dodavanje ili povlačenje emisijskih jedinica iz rezerve (pokretači mehanizma), kao i opseg prilagodbe u smislu učinka na neravnotežu tržišta. Moguće su i druge kombinacije elemenata.

Tablica 2: Podopcije rezerve za stabilnost tržišta

Opis	Opcija	Pokretač	Količina prilagodbe
Relativno uzak raspon i neograničena	2.a	Ukupni višak 40-50 % iznad gornje granice	Razlika od raspona/ neograničena
Relativno uzak raspon i ograničena	2.b	Ukupni višak 40-50 % iznad gornje granice	Granica od 100 milijuna emisijskih jedinica
Apsolutno širok raspon i	2.c	Ukupni višak iznad 400 – 1000 milijuna	Razlika od raspona/

neograničena		emisijских јединица	neograničena
Apsolutno širok raspon i ograničena	2.d	Ukupni višak iznad 400 – 1000 milijuna emisijских јединица	10 % kumulativnog viška/obroka od 100 milijuna emisijских јединица
Godišnja promjena i neograničena	2.e	Godišnja promjena viška > 100 milijuna emisijских јединица	Neograničena / promjena viška iznad 100 milijuna emisijских јединица
Godišnja promjena i ograničena	2.f	Godišnja promjena viška > 100 milijuna emisijских јединица	50 % promjene viška iznad 100 milijuna emisijских јединица
BDP	2.g	Prognoza rasta BDP-a veći od 2 – 3 %	Obroci od 200 milijuna emisijских јединица

Većina podopcija naglasak stavlja na pokretače koji se temelje na višku. Njihova je važna prednost ta što mogu odražavati učinak komplementarnih politika kao što su mjere za obnovljivu energiju i energetska učinkovitost. Uzimajući u obzir stajalište dionika o važnosti da se zadrži bit ETS-a EU-a kao instrumenta koji se temelji na kvantiteti u kojem signal cijene ugljika ne određuju donosioci politika nego ga oblikuje tržište, ova se procjena ne usredotočuje na pokretače koji se temelje na cijenama.

Prvi niz podopcija usredotočuje se na pokretače koje se temelje na višku (opcije 2.a – 2.f) bilo u odnosu na kumulativni višak ili promjenu u višku. Mehanizmom se namjerava zadržati višak unutar unaprijed definiranog ciljanog raspona. Budući da optimalne vrijednosti pokretača još nisu konačne, izabrane su različite razine raspona viška kako bi se omogućila analiza osjetljivosti u smislu učinaka različitih razina i širina raspona. Općenito su procijenjene dvije inačice, jedna u kojoj postoji neka vrsta zaštite kojom bi se izbjegle znatne promjene u ponudi za prodaju na dražbi (bilo u obliku ograničenja veličine prilagodbe ili da je prilagodba definirana kao postotak kumulativnog viška) i druga s neograničenim prilagodbama.

Jedna opcija na rezervu primjenjuje pokretače temeljene na vanjskim pokazateljima, odnosno temeljene na prognozama rasta BDP-a koje se objavljuju u jesenskim izdanjima Europske ekonomske prognoze. Budući da raspon nije izravno izražen u emisijским јединицама, pokretači temeljeni na vanjskim pokazateljima u svakom slučaju zahtijevaju dodatni korak za utvrđivanje količine emisijских јединица koje se stavljaju u, odnosno oslobađaju iz rezerve. S obzirom na poteškoće kod preciznog određivanja broja emisijских јединица koji proizlazi iz odnosa s јединицом rasta BDP-a, pokretač koji se temelji na vanjskim pokazateljima procjenjuje se samo u kombinaciji s unaprijed definiranim količinama za prilagodbu od 200 milijuna emisijских јединица.

3.3. Podopcije za kombinaciju rezerve za stabilnost tržišta i trajnog povlačenja

Radi lakše usporedbe za dio trajnog povlačenja korištena je ista količina kao u opciji 1.b odnosno 500 milijuna emisijских јединица. Vezano uz ustroj dijela rezerve za stabilnost tržišta, on se temelji na središnjoj opciji odnosno opcijama koje proizlaze iz prethodne procjene različitih podopcija rezervi za stabilnost tržišta tj. onih bez apsolutno širokog raspona i kod kojih je godišnja prilagodba kojom se emisijске јединице stavljaju u rezervu definirana kao udio kumulativnog viška.

4. ANALIZA UČINAKA

4.1. Ravnoteža na tržištu

Procjenjuje se rješavaju li opcije trajnog povlačenja i rezerve za stabilnost tržišta postojeći problem velike neravnoteže na tržištu. U slučaju rezerve za stabilnost tržišta (koristeći podatke iz faze 2. (2008. – 2012.) procjenjuje se i bi li različite opcije spriječile problem da su bile primijenjene već u fazi 2.

Trajno povlačenje:

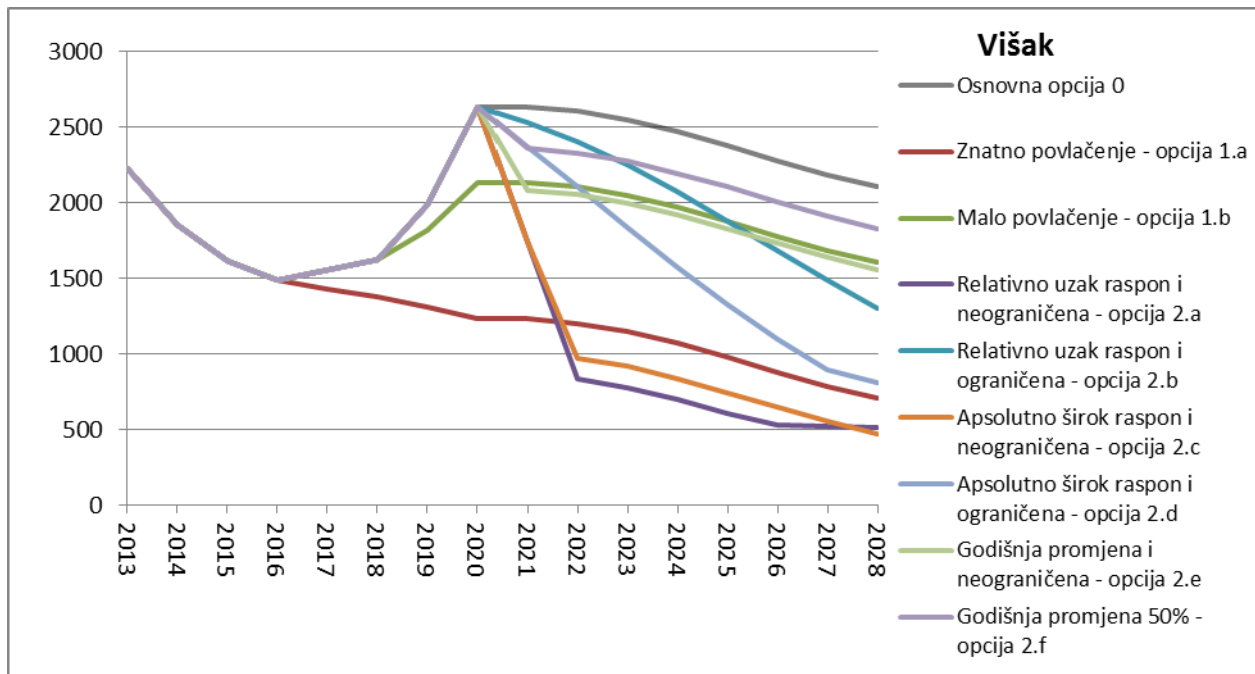
- Od znatnog trajnog povlačenja (opcija 1.a) očekuje se smanjenje neravnoteže na tržištu u ranoj fazi bez ponovnog kasnijeg rasta viška u fazi 3. Čini se da je to dosljednije s ciljem učinkovitosti između vremenskih razdoblja nego osnovna opcija 0.
- Smanjenjem količine trajnog povlačenja na 500 milijuna emisijskih jedinica (opcija 1.b) smanjio bi se i stabilizirajući učinak mjere i došlo bi do ponovnog rasta viška u fazi 3. i manjeg poboljšanja učinkovitosti između vremenskih razdoblja nego kod znatnog povlačenja.

Rezerva za stabilnost tržišta:

- Postoji razlika u tome kako bi različite podopcije pomogle sprečavanju stvaranja velikog viška i njegovog rješavanja kada je već nastao (vidi **Error! Reference source not found.**). Različite podopcije spriječile bi problem u različitoj mjeri. Međutim od svih se podopcija očekuje da riješe problem, samo različitom brzinom.
- Pokretači koji se temelje na višku učinkovitiji su od onih koji se temelje na BDP-u u pogledu zahvaćanja promjena u potražnji, ne samo zbog makroekonomskih promjena, nego i zbog drugih čimbenika koji mogu utjecati na potražnju, kao što je učinak komplementarnih politika. Također bolje pokrivaju čimbenike koje utječu na ponudu kao što je priljev međunarodnih jedinica.
- Usporedbom različitih pokretača na temelju viška zaključuje se da se od pokretača koji se temelje na kumulativnom višku očekuju bolji rezultati od onih koji se temelje na godišnjim promjenama viška kada je ravnoteža na tržištu već poboljšana preraspodjelom. Dok su pokretači koji se temelje na promjenama ravnoteže možda učinkovitiji za izbjegavanje neravnoteže na tržištu, oni ne dovode do daljnjeg smanjenja viška kada tržište više nije u ravnoteži.
- Pokretači na temelju viška s apsolutnim rasponom ostvaruju bolje rezultate u odnosu na jednostavnost. Nadalje, relativni raspon koji paralelno s padajućom gornjom granicom postaje uži mogao bi postići lošije rezultate ako se poveća potreba zaštite od rizika.
- Očekuje se da širi raspon dovodi do prilagodbi koje se odnose na manje količine i koje nisu toliko učestale, kao i do manje promjenjivosti količina koje se prodaju na dražbi. Suprotno tome, uži raspon vjerojatno dovodi do većeg broja intervencija u oba smjera odnosno do određenog broja prilagodbi kojima se emisijske jedinice stavljaju u rezervu za stabilnost tržišta, da bi se neposredno nakon toga ponovno oslobodile.
- Ograničene prilagodbe u obliku izričitog ograničenja količine prilagodbe ili određenog postotka kumulativnog viška postižu bolje rezultate u pogledu predvidljivosti. Također dovode do boljeg kontinuiteta u pogledu dražbi i postupne promjene viška i rezerve za stabilnost tržišta. Neograničene prilagodbe postižu bolje

rezultate u smislu fleksibilnosti rješavanja znatnih i brzih fluktuacija ravnoteže tržišta i općenito brže ponovno ostvaruju ravnotežu na tržištu. Međutim situacije sa znatnim viškom koje se krajem faze 3. očekuju na tržištu mogu dovesti do toga da tijekom nekoliko godina tržište ostane bez ponude za prodaju na dražbi.

Slika 2: Razvoj viška kod različitim podopcijama za trajno povlačenje i rezervu za stabilnost tržišta ako se provedu u fazi 4.

Radi jednostavnije usporedbe ne analiziraju se sve opcije rezerve za stabilnost tržišta. Uzimajući u obzir različite kriterije predlaže se da opcija 2.d (s pokretačima na temelju količina s apsolutno širokim rasponom viška između 400 i 1000 milijuna emisijskih jedinica i godišnjom prilagodbom kojom se u rezervu stavlja količina emisijskih jedinica u iznosu 10 % kumulativnog viška) bude središnja opcija rezerve za stabilnost tržišta koja će se pored učinaka na ravnotežu tržišta dalje procjenjivati u smislu ostalih učinaka i uspoređivati s opcijama trajnog povlačenja. Znatna prednost te opcije je jednostavnost. Iako možda ne rješava u potpunosti neravnotežu na tržištu u fazi 3., to započinje činiti na početku faze 4.

Ta podopcija dio je i rezerve za stabilnost tržišta za opciju s **kombinacijom rezerve za stabilnost tržišta i trajnog povlačenja**:

- Iako opcija dovodi do ponovnog rasta viška na kraju faze 3., ona ga u usporedbi s osnovnom opcijom 0 smanjuje. Osim toga se višak u fazi 4. postupno smanjuje. Čini se da je to dosljednije cilju učinkovitosti između vremenskih razdoblja nego osnovna opcija 0.

4.2. Mogući učinak na oblikovanje cijene ugljika

Bez preraspodjele i bilo kakvih strukturnih mjera očekuje se da će cijena ugljika koja je korištena u referentnom scenariju za procjenu učinka okvira za klimatsku i energetska politiku za 2030. iznositi 5 EUR u 2015. odnosno 10 EUR u 2020., dok se očekuje nastavak rasta viška emisijskih jedinica na više od 2,5 milijarde emisijskih jedinica do 2020. koji će se nakon toga samo postupno smanjivati. Preraspodjelom 900 milijuna emisijskih jedinica (osnovna opcija 0) koja će se provesti u fazi 3. cijene u načelu ne bi trebale znatno porasti iznad predviđenih vrijednosti ako je preostali višak u dotičnom razdoblju dovoljno velik.

Znatno povlačenje (opcija 1.a) odrazilo bi se u barem sličnoj mjeri na cijenu ugljika kao i preraspodjela u početnim godinama faze 3., ali bez ponovnog porasta cijena od 2019. Ako bi se trajnim povlačenjem samo u ograničenoj mjeri smanjilo predviđeni višak, do 500 milijuna emisijskih jedinica (opcija 1.b), očekivani učinak na cijene bio bi odgovarajuće mali.

Cijene se mogu povećavati kada se uspostavlja rezerva za stabilnost tržišta. Jednom kada se uspostavi i kada tržište bude uravnoteženije smanjenje srednjoročne ili dugoročne gornje granice trebalo bi jače utjecati na cijene. Kada se emisijske jedinice oslobađaju iz rezerve cijene u relativnom smislu mogu pasti. Svaka rezerva kojom se smanjuje višak na razinu koja omogućava uredno funkcioniranje tržišta ugljika bila bi stoga podrška postupnom prelasku na manje emisije i u slučaju veće ambicije u okviru ETS-a EU-a u kontekstu okvira za 2030. Time bi se u kratkoročnom razdoblju trebao smanjiti rizik od premalo niskougljičnih ulaganja, što bi u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju povećalo troškove. Međutim zbog više razloga nije moguće napraviti detaljnu procjenu učinka koji bi rezerva za stabilnost tržišta imala na godišnjoj razini na cijene⁵.

Pred kraj faze 3. očekuje se povećanje cijena u relativnom smislu, što je posljedica kombiniranog učinka rezerve za stabilnost tržišta i trajnog povlačenja 500 milijuna emisijskih jedinica. Stoga se od ovog očekuje veća korist nego od samog trajnog povlačenja iste količine emisijskih jedinica (opcija 1.b). Vjerojatno bi imalo i veći učinak nego što bi to imala samo slična rezerva za stabilnost tržišta (npr. opcija 2.d). Međutim, ta bi opcija unatoč tome rezultirala ponovnim porastom viška na kraju faze 3. i stoga bi imala manji učinak na cijenu nego znatno trajno povlačenje (opcija 1.a).

4.3. Učinci na konkurentnost

Ako se ETS EU-a ne bi kratkoročno ojačao, to bi dugoročno utjecalo na konkurentnost EU-a. Nereprezentativni slab signal cijene ugljika koji je ETS EU-a nedavno odaslao, a koji bi se mogao zadržati na prilično niskoj razini do kasno u fazi 4. imao bi štetne učinke na ulaganja i inovacije niskougljičnih tehnologija. Doveo bi i do raspada energetske i klimatske politike EU-a i znatne fragmentacije unutarnjeg tržišta. Što je signal cijene ugljika u kratkoročnom razdoblju jači, trebale bi biti manje negativne posljedice.

U pogledu mogućih kratkoročnih izravnih troškova za energetske intenzivne sektore za koje se procjenjuje da su izloženi velikom riziku od istjecanja ugljika, napominje se da podaci o potvrđenim emisijama za fazu 2. ukupno bilježe višak besplatnih emisijskih jedinica u odnosu na emisije koje je prijavio industrijski sektor (izuzevši sektor energetike) veći od 34 % ili približno 895 milijuna emisijskih jedinica⁶. Radi se o procjeni za cjelokupnu industriju, naravno uz moguća odstupanja između sektora i postrojenja. Kada bi emisije u fazi 3. bile slične onima iz bilo koje godine faze 2., izuzevši 2008., onda bi nastavak besplatne raspodjele rezultirao viškom u fazi 3., uzevši u obzir postojeći višak iz faze 2.

Kada bi emisije bile slične onima iz 2005. ili 2008. nastavak besplatne raspodjele zajedno s postojećim viškom ne bi bilo dovoljno za pokrivanje potreba industrije koje bi djelomično morale biti pokrivene kupnjom dodatnih emisijskih jedinica na tržištu. U tom slučaju bi to za industriju značilo povećanje troškova u fazi 3. zbog strukturne mjere kupnje emisijskih jedinica.

⁵ Za dodatne informacije vidi poglavlje 4.1 procjene učinka preraspodjele: http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/cap/auctioning/docs/swd_2012_xx2_en.pdf

⁶ Dio navedenog viška industrija je možda već prodala i u tom slučaju vrijednost tih emisijskih jedinica ne bi za nju bila izgubljena nego bi bila izražena u novcu. Podaci uključuju sva stacionarna postrojenja koja su prijavljena u dnevniku transakcija Europske unije (EUTL), a koja nemaju oznaku „spaljivanje” (combustion).

U pogledu mogućeg kratkoročnog povećanja cijena električne energije zbog ETS-a EU-a (neizravni troškovi), svako povećanje cijene ugljika od 1 EUR značilo bi prosječno povećanje od 0,8 % u usporedbi s trenutačnom cijenom za industriju⁷. Kod ovih brojki nisu uzeti u obzir očekivani niži prijenosi troškova u državama članicama koje primjenjuju odstupanje kako bi omogućile prijelazne dodjele besplatnih emisijskih jedinica za modernizaciju proizvodnje električne energije ili smanjenje značaja postrojenja koja se temelje na fosilnim gorivima vezano uz određivanje cijena električne energije zbog stabilnih cijena ugljika.

4.4. Društveni učinci

Povećanje cijene ugljika od 1 EUR značilo bi prosječno povećanje od 0,5 % u usporedbi s trenutačnim cijenama za kućanstva⁸. Mjerama za smanjenje emisija ugljika smanjuju se i emisije PM_{2.5}, SO₂ i NO_x. Stabilnijim signalom cijene ugljika tržište ugljika može imati kratkoročne pozitivne učinke na zdravlje zbog poboljšanje kvalitete zraka poticanjem prelaska s ugljena na plin te dugoročne i srednjoročne učinke odvrćanjem od financiranja novih postrojenja koja upotrebljavaju ugljen. Moguća su povećanja prihoda od dražbi koji se mogu koristiti za ublažavanje štetnih društvenih učinaka. Procjena učinka okvira do 2030. pokazuje da se mjerama za smanjenje emisija ugljika može postići povećanje zaposlenosti od 0,2 % odnosno otvoriti 430 000 novih radnih mjesta do 2030. ako se prihodi od dražbi ponovno upotrebe i utvrđivanje cijena ugljika proširi na sve sektore. Što je veći učinak na signal cijene ugljika, veći su i ovdje navedeni učinci.

4.5. Učinci na okoliš

Učinak na okoliš ETS-a EU-a u smislu emisija sektora obuhvaćenih tijekom određenog razdoblja određen je gornjom granicom. Budući da bi opcije koje uključuju trajno povlačenje (1.a, 1.b, 3.a, i 3.b) uključivale promjenu gornje granice za fazu 3., one imaju pozitivnije učinke u smislu smanjenja emisija u odnosu na opcije kojima se predviđa rezerva za stabilnost tržišta.

⁷ U rasponu od 0,4 % – 1,7 % na razini država članica. Na temelju jednostavnog prosjeka povećanja u državama članicama, dakle ne ponderiranog prosjeka.

⁸ U rasponu od 0,2 % – 1,3 % na razini država članica. Na temelju jednostavnog prosjeka povećanja u državama članicama, dakle ne ponderiranog prosjeka.